

Jesper Strömbäck
Arbetarrörelsens forskarnätverk
2010-12-07

Mediernas roll för den politiska debatten

<http://www.jesperstromback.wordpress.com>

Medierna och demokratin

- För att demokratin ska fungera bör människor vara så informerade som möjligt i olika samhällsfrågor
- Informationsuppgiften: att förse människor med sådan information som de behöver för att fritt och självständigt kan ta ställning i samhällsfrågor;
- Granskningsuppgiften: att granska de inflytelserika i samhället

- Människor behöver information om vad de politiska partierna står för, det vill säga om de politiska alternativen och vilken politik de står för
- Människor behöver information om hur makthavarna har skött sig
- Människor behöver information som ger en rättvisande bild av olika samhällsproblem i verkligheten och om politiken och politikerna

Mediernas dubbla roller och dilemma

- Medierna är både centrala demokratiska institutioner och kommersiella företag
- Som kommersiella företag är de verksamma på fyra olika marknader
 - Publikmarknaden
 - Annonsmarknaden
 - Nyhetsmarknaden
 - Kapitalmarknaden
- Utmaningen för kommersiella medieföretag är att hitta en balans mellan kommersiella och publicistiska mål
- Den utmaningen har blivit allt svårare att klara – delvis därför att allt färre medier ens försöker, och delvis på grund av den fortgående medialiseringen

Medialiseringen som process

- Medialisering är en process som ytterst handlar om mediernas oberoende av politiska institutioner och deras inflytande
- Första dimensionen: I vilken grad medierna utgör den främsta källan till information om politik och samhälle
- Andra dimensionen: I vilken grad medierna som aktörer och institutioner är oberoende av politiska aktörer och institutioner
- Tredje dimensionen: I vilken grad mediernas innehåll styrs av medielogiken snarare än någon form av politisk logik
- Fjärde dimensionen: I vilken grad politiska aktörer styrs av medielogiken snarare än någon form av politisk logik

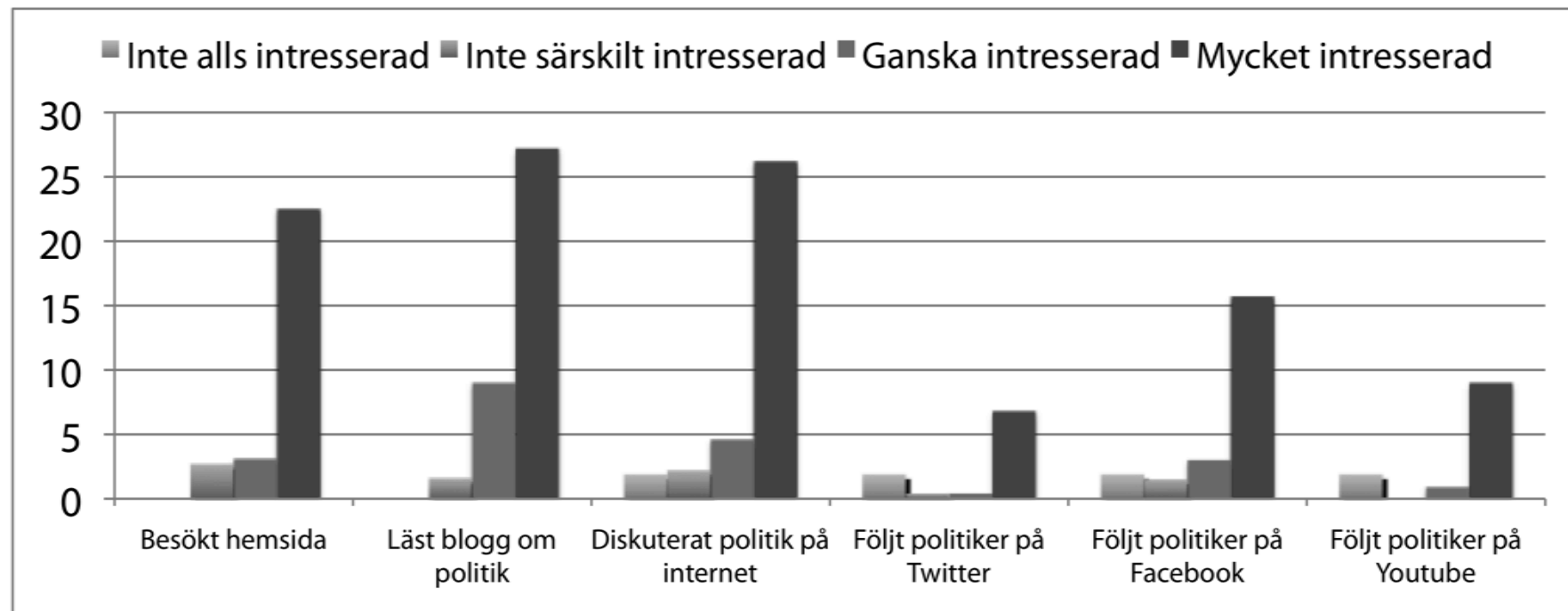
Tio teser om medialiserad politisk opinionsbildning

- Tes 1: Det som har betydelse för den politiska opinionsbildningen är inte verkligheten – det är människors bilder av verkligheten
- Tes 2: Människor hämtar i första hand sina bilder av verkligheten från medierna
- Tes 3: Medierna har stor makt i den politiska opinionsbildningen
 - Agenda-setting
 - Priming
 - Framing
- Tes 4: Samhället förändras från broadcast till post-broadcast societies
- Tes 5: Nya och sociala mediers betydelse överskattad och missförstådd

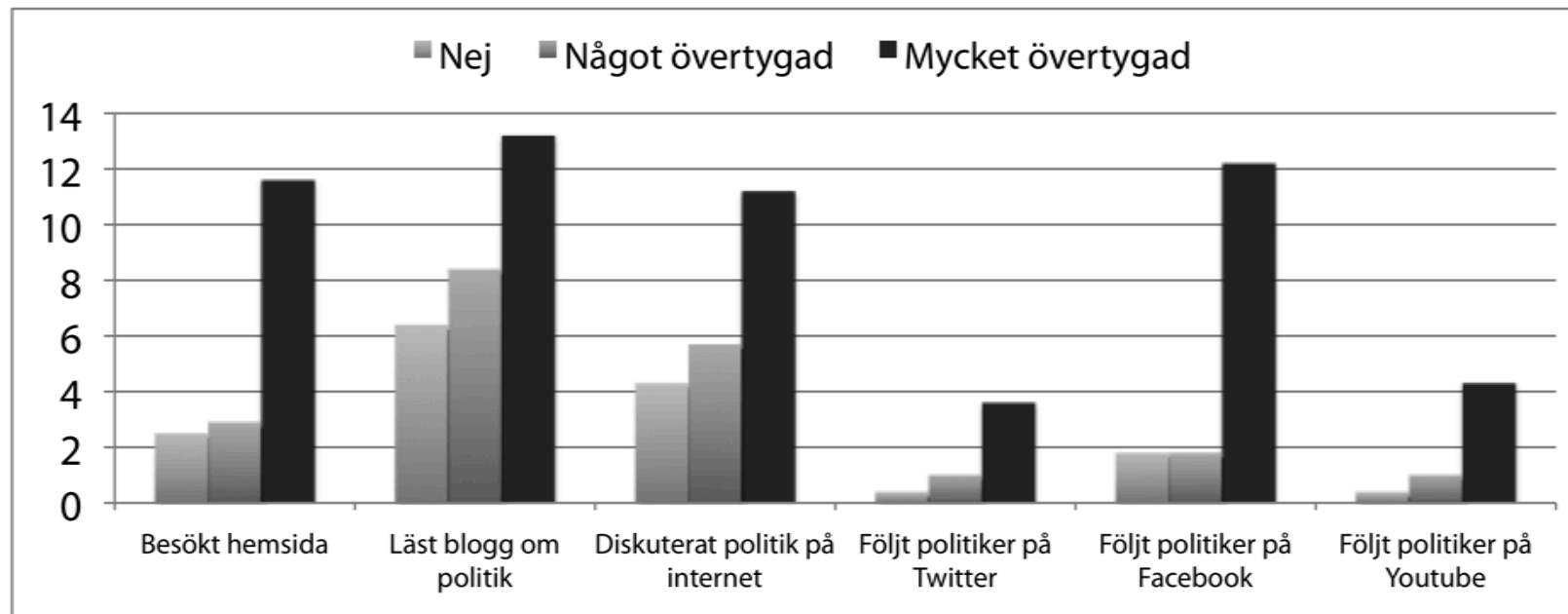
Användning av sociala medier

ANVÄNDNING UNDER MINST EN GÅNG/VECKAN UNDER VALRÖRELSENS SISTA MÅNAD	ANDEL
Besökt en hemsida som tillhör ett politiskt parti eller ungdomsförbund	5%
Läst en blogg som handlar om samhällsfrågor och politik	8
Skrivit texter på en egen blogg som handlar om samhällsfrågor och politik	2
Skriftligen kommenterat/diskuterat frågor på nätet som rör samhälle och politik	6
Följt någon politiker eller något politiskt parti via Twitter	1
Följt någon politiker eller något politiskt parti via Facebook	4
Följt någon politiker eller något politiskt parti via Youtube	2

Användning av sociala medier minst en gång i veckan under valrörelsens sista månad

Användning av sociala medier minst en gång i veckan under valrörelsens sista månad

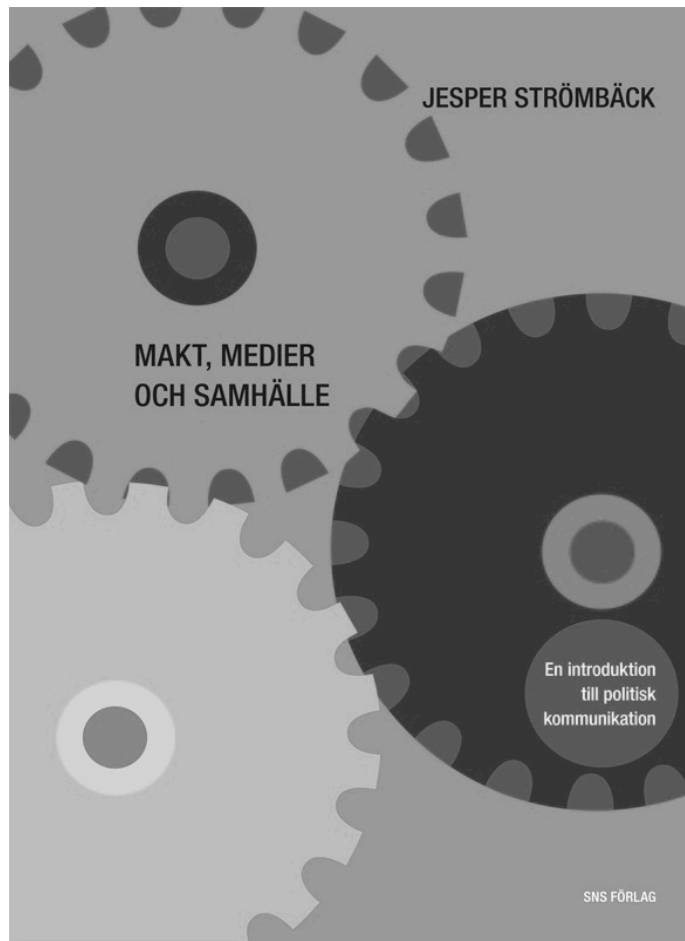
Tio teser om medialiserad politisk opinionsbildning

- Tes 6: Partierna är mer beroende av medierna än vad medierna är av partierna.
- Tes 7: Medierna fungerar inte bara som arenor för andra aktörer, utan också som aktiva aktörer
- Tes 8: Svensk journalistik är varken vänster- eller högerviden; den är snarare medievriden
- Tes 9: Mediernas bevakning styrs ofta mindre av vad som är viktigt och relevant och av väljarnas behov, och mer av mediernas egna behov
- Tes 10: Mediebevakningen kommer i framtiden i än högre grad styras av medielogiken och mediernas egna behov snarare än av traditionella publicistiska ideal

Slutsatser

- Mediernas roll i den politiska debatten är och förblir mycket stor;
- Mediernas bevakning av politik präglas starkt av mediernas egna behov, berättartekniker och kamp om uppmärksamhet;
- Mediernas politiska bevakning – dess bilder av verkligheten – betyder ofta mycket mer än verkligheten;
- Mediernas betydelse ställer krav på anpassning till medierna och deras logik från de politiska aktörernas sida;
- Både mediernas bevakning och politikernas agerande medialiseras
- Samtidigt leder medieexpansionen till allt mer fragmenterad opinionsbildning där människors (politiska) preferenser får allt större betydelse;
- Risker för ökade kunskaps- och deltagandeklyftor är mycket stora.

Mer information...

<http://www.jesperstromback.wordpress.com>